

Dotsent Maido Uusküla 80

9. jaanuaril 2020 sai 80aastaseks kauaaegne Tartu Ülikooli õppejõud, hinnatud sisearst ja kardioloog dotsent Maido Uusküla.

M. Uusküla on sündinud Jõhvis. Tema ema oli Johanna Grünthal (hiljem Rohtla) ja isa Martin Neudorf (eestistatud ühiseks perenimeks sai Uusküla). Vanematekodu oli Virumaal Agusalu külas, kus isa pidas metsavahi ametit. Vanem vend Ants sündis 1936. aastal, Maido 4 aastat hiljem. Isa mobiliseeriti 1941. aastal II maailmasõtta ja sai 1942. aastal surma.

1944. aastast alates elas perekond Tallinnas, ema töötas õmblejana. Maido õppis 1947–1957 Tallinna 21. keskkoolis. Seoses tööleminekuga Tallinna Dünamo suusavabrikusse lõpetas ta töö kõrvalt 1958. aastal Tallinna 6. töölisnoorte keskkooli.

Noore mehena unistas ta lenduri elukutsest. Mingit plaani arstiks saada tal keskkooli lõpus ei olnud. Kui sõber Andrus Lipand läks aga Tartusse arstiteaduskonda dokumente sisse viima, kutsus ta Maido endaga kaasa. Mõlemad sõbrad said arstiteaduskonda sisse ning praegu võib küll öelda, et Eesti meditsiin on sellest kindlasti võitnud.

TRÜ arstiteaduskonna lõpetas ta 1964. aastal, samal aastal abiellus ta kursusekaaslase Larissaga. Poeg Mart sündis 1965. aastal ja tütar Maia 1970. aastal. Mõlemad lapsed on lõpetanud arstiteaduskonna. Poeg on meditsiinitehnika firma kaasomanik, tütar töötab Ravimiametis.

Abikaasa Larissa Uusküla on kaitsnud akadeemik Artur Linnu juhendamisel teaduste kandidaadi (PhD) väitekirja DNA uuringute alal ja on lisaks teadustööle paljudele Eesti arstidele tuttav kui kauaaegne TÜ üld- ja molekulaarpatoloogia instituudi (ÜMPI) teadussekretär ning hiljem arstiteaduskonna prodekaan.

Siinkohal nimetagem ka Maido tuntud kursusekaaslasi, kelle tegevus on olnud samuti seotud südame-veresoonkonnahaiguste ja intensiivraviga: Urmo Kõöbi, Elmut Laane, Mati Ress, Ennu Sepp, Toomas Sulling, Rein Teesalu.

Pärast ülikooli lõpetamist suunati Maido Uusküla tööle Tallinna, esimene töökoht oli Kallaverre haigla jaoskonnaarst. 1964. aasta novembrist kuni 1965. aasta detsembrini oli ta mobiliseeritud Nõukogude armeesse. Ajavahemikul 1966–1968 töötas ta Tallinna Tõnismäe haiglas jaoskonnaarstina, 1969–1970 Tallinna Keskhaiglas. Alates 8. maist 1970 on ta töötanud Maarjamõisa Haiglas, kuni 1976. aastani siseosakonnas, hiljem kardioloogiakliinikus. 1972. aastal viibis ta Moskva kardioloogiakeskuses intensiivravi eriala väljaõppel, mille järel töötas siseosakonna intensiivpalati arstina. 1976. aastal valiti ta vast avatud kardioloogiakeskuse infarktiravi osakonna juhatajaks, kellenäe töötas kuni 1994. aastani. Ta oli üks esimese südamehaigete

intensiivraviks mõeldud osakonna rajajaid meie regioonis.

Paralleelselt ravitööga tegi Maido Uusküla õppetööd, esialgu sisehaiguste propedeutika, hiljem hospitaalsisehaiguste kateedris. Aastatel 1980–1994 oli ta ÜMPI kardioloogialaboratooriumi juhataja. 1994. aastal valiti ta TÜ kardioloogiakliiniku dotsendi ametikohale. Aastatel 2000–2005 oli TÜ Kliinikumi kardioloogiakliiniku direktor, sellel ametikohal aitas ta luua kliinikumi praegust nägu ja mainet. Ta oli kaks perioodi (1994–2000 ja 2003–2006) ka arstiteaduskonna täienduskeskuse juhataja. Tema juhendada oli aastaid kardioloogia eriala residentuur, mille arendamisse ta tõhusalt panustas.

Maido on alati hinnanud uusi teadmisi ja teinud süstemaatilist tööd enese harimiseks. 1966–1970 õppis ta arstitöö kõrvalt TRÜ mittestatsionaarses aspirantuuris. Aspirantuur lõppes 1970. aastal reumatoloogia erialal kandidaadiväitekirja (PhD) „Об участии фагоцитоза в измененной иммунологической реактивности при ревматизме и предшествующих ему состояниях“ eduka kaitsmisega.

Oma teaduslikeks mentoriteks peab Maido dotsent Olev Maimetsa ja professor Leo Päid, kes olid ka tema väitekirja juhendajad. Ise on ta juhendanud mitmeid väitekirjade koostajaid: Üllar Soopõldu, Kristin Lampi, Silvia Noodlat ja Aune Rehemad. Ta on korduvalt koolitanud ennast tippkliinikutes Moskvast, Helsingist, Maastrichtist ja mujal.

2000. aastal valiti ta Euroopa Kardioloogide Seltsi tegevliikmeks (FESC). Eesti Kardioloogide Seltsi sekretäri ja presidendi kohustusi täitis Maido aastatel 1997–2001. Aastal 2007 autasustati teda TÜ arstiteaduskonna medaliga. Ta on alati olnud nauditav lektor ning osav

MITMESUGUST

sõnaseadja ka mitteformaalsetel üritustel. Väga hinnatud on olnud tema oskus lahendada ja tasakaalustada nii patsientide kui ka töötajatega seotud kriitilisi olukordi. Siiani mäletatakse tema emotsionaalset ja hästi illustreeritud ülevaadet Tartu Kardioloogiakeskuse 30. aastapäeva konverentsil 31. mail 2006. Osakondade ja kliiniku pidulikel üritustel on tema õhtujuhi talent ja sõnavõtt alati kohalolijaid rõõmustanud. Hea huumorimeel ja pahatahtlikkuseta nõökamine on tema kaubamärgid. Kolleegide hinnangul on Maido meeldiv kaaslane, heasoovlik ja kaastundlik inimene, keda iseloomustab

vaatamata muredele reibas meeleolu ja optimistlik ellusuhtumine.

Maido on mitmekülgne inimene: tööelus on alati olnud ühitatud praktiline meditsiin, teadustöö, arstide õpetamine ning administraatori kohustused, millega ta on alati hiilgavalt hakkama saanud. Oma 1970. aasta mais alanud tööd Maarjamõisas jätkab ta praeguseni osakoormusega arst-konsultandina.

Alates 1970. aastast on Maido suure osa oma vabast ajast panustanud maakodu rajamisele ja korras- hoidmisele Peipsi järve kaldal Vilusi külas. Selle tegevuse käigus on vaja olnud olla nii ehitaja kui ka varus-

taja. Kalapüük ja looduse jälgimine on teda samuti rõõmustanud. Reisi- mine ja matkamine nii Eestis kui ka välismaal on tema perele alati palju vaheldust ja emotsioone pakkunud. Praegu on meeldivaks kohustuseks nii enda kui ka tütre koerte kant- seldamine.

Soovin, et Maido säilitaks veel paljudeks aastateks oma reipa meeleolu, optimistliku ellusuhtu- mise ja hea tervise.

Jaan Eha
Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste
valdkond,
TÜ Kliinikumi südamekliinik